

สิ่งที่ควรเตรียมเมื่อจะอพยพหนีน้ำท่วม

โดย ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ธงชัย พรรณสวัสดิ์
ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลายคนคงเริ่มคิดที่จะอพยพหนีน้ำท่วมไปยังศูนย์อพยพหรือไปพักพิงที่ต่างจังหวัดกันแล้ว เพราะสถานการณ์ในหลายพื้นที่เริ่มจะไม่น่าไว้วางใจ ต่อไปนี้เป็นข้อแนะนำในการเตรียมตัวเพื่อการอพยพครั้งนี้

- 1 เตรียมแผนอพยพให้ดีว่าจะทำอะไร อย่างไร เมื่อไร และจะขอความร่วมมือหรือความช่วยเหลือจากใครบ้าง
- 2 จัดเตรียมกระเป๋าใส่ของที่ติดตัวไป โดยเตรียมกระเป๋าแบบที่เคยเดินทางไปเที่ยวต่างจังหวัด ส่วนจำนวนมากหรือน้อยขึ้นก็ขึ้นกับว่าเราตั้งใจจะไปพำนักรถนอกบ้านกี่วัน และหากถ้าต้องไปอยู่ที่ศูนย์อพยพก็ต้องเตรียมตัวมากขึ้นกว่าเดิม เช่น ไฟฉาย ถ่านไฟฉาย วิทยุเล็ก ๆ พัดลม เสื้อ หมอน ฯลฯ
- 3 หมั่นออกไปสำรวจบริเวณใกล้บ้าน โดยมุ่งไปทางทิศเหนือเป็นหลักเพื่อดูว่าน้ำใกล้จะมาถึงบ้านแล้วหรือยัง ใช้เวลาอีกกี่วันถึง โดยดูจากข้อมูลย้อนหลังไป 3-4 วันว่าน้ำวิ่งในบริเวณนั้นเร็วเท่าใด คือ ถ้าพื้นราบน้ำวิ่งช้า แต่ถ้าพื้นที่มีความลาดชันน้ำจะวิ่งเร็ว
- 4 ยกเตาแก๊สและตู้เย็นซึ่งมักอยู่ที่ห้องครัวชั้นล่างขึ้นบนที่สูง โดยเลิกหุงหาอาหารในช่วงนี้ให้ซื้อของกินจากข้างนอกจะสะดวกกว่า
- 5 หากเป็นครัวแบบติดตั้งในแบบที่เรียกว่า ‘บิลท์อิน’ ก็ให้ถอดบานประตูและลิ้นชักไม้ขึ้นเก็บบนที่สูง ซึ่งก็เป็นเพียงแค่การเผื่อว่าตัวโครงไม้ยังอยู่ดีเมื่อเรากลับมา แต่ถ้าท่วมนานจนโครงบิดหรือเสียรูป แบบนี้ก็ต้องทำใจและไปหาซื้อมาติดตั้งใหม่
- 6 หากมีสัตว์เลี้ยงโดยเฉพาะสุนัขตัวผู้ ต้องหากรงไว้ใช้ในการขนย้าย หรือเอาไว้ใช้ในกรณีที่จะไปพักมีสุนัขเจ้าของพื้นที่อยู่ สุนัขตัวผู้แปลกหน้าสองตัวเจอกันก็มักมีปัญหาได้เสมอ แต่ถ้ายุ่งยากก็อาจไปซื้อกรงเอาข้างหน้า และอย่าลืมใส่ถุง जानอาหาร และถูงอาหาร ยกเว้นจะไปซื้อใหม่เอาดาบหน้าเช่นกัน
- 7 หากได้ติดเทปกั้นน้ำเข้าไว้ที่ประตูเข้าตัวบ้านโดยเฉพาะประตูกระจกก็ควรแกะออกเสียเพื่อยอมให้น้ำเข้าบ้านได้บ้างเพราะเราไม่ได้อยู่บ้านคอยดูแลระดับน้ำ ซึ่งหากความลึกน้ำต่างกันมากจะทำให้ส้วมระเบิด พื้นทะเล หรือกระจกแตกได้ ทั้งนี้กระจกนี้เป็นที่รู้กันในการช่างว่ารับแรงบิดไม่ได้ แม้บิดเพียงเล็กน้อยก็ไม่ได้
- 8 เอาถุงทราย (ถ้ามี) กดทับเพื่ออุดรูส้วม และห้วตะแกรงระบายน้ำ รวมทั้งห้วดูดส้วม (ที่

- เป็นทองเหลืองเป็นรูปวงกลมขนาดประมาณ 4 นิ้วหรือ 10 เซนติเมตร) เพื่อมิให้ของเสียจากส้วมตันทะลุเข้ามาที่ห้องน้ำ เวลาเรากลับมาจะได้ทำความสะอาดบ้านได้ง่ายหน่อย
- 9 ตัดไฟชั้นล่างออกหมด แล้วเปิดไฟแสงสว่างบางดวงไว้ที่ชั้นบนบ้าง เอาไว้ชู้หรือหลอกขโมยว่ายังมีคนอยู่บ้าน ยิ่งถ้ามีอุปกรณ์ตั้งเวลา (Timer) มาใช้บังคับให้ปิดเปิดดวงไฟเป็นเวลา เช่น ช่วง 3 พุ่มถึงเที่ยงคืน และตีหนึ่งถึงตีสี่ ฯลฯ ก็ยิ่งดี เพราะมันดูเหมือนมีคนมาเปิดปิดไฟ แทนที่จะเปิดนิ่งอยู่อย่างนั้นตลอด 24 ชั่วโมง
 - 10 ตัดเครื่องสูบน้ำที่ชั้นล่าง (ถ้ามี) แล้วยกขึ้นชั้นบน หรือขนขึ้นรถไปด้วย ขโมยถ้ามันมาจริงจะได้เอาไปไม่ได้ เอาไว้เวลากลับมาจะได้เอามาต่อเข้ากับท่อแล้วใช้สูบน้ำมาล้างบ้าน หากปล่อยทิ้งปั๊มไว้ให้น้ำท่วมเวลากลับมาจะยังใช้ปั๊มไม่ได้จนกว่ามันจะแห้งสนิท ซึ่งใช้เวลาอีกเป็นอาทิตย์ ซึ่งจะไม่สะดวกเลย
 - 11 ปิดวาล์วมิเตอร์ประปาหน้าบ้าน
 - 12 จดเบอร์โทรศัพท์คนข้างบ้าน เอาไว้โทรติดต่อประสานงานกัน หรือช่วยดูแลบ้านกันและกัน
 - 13 ขอให้คนข้างบ้านที่อาจยังไม่ย้ายออก ให้เก็บหนังสือพิมพ์ และไปรษณีย์อื่น ๆ ที่มาส่งที่บ้านด้วย เพราะหากปล่อยทิ้งไว้ขโมยจะรู้ว่าไม่มีคนอยู่บ้าน
 - 14 อย่าลืมบัตรประชาชน บัตรประกัน บัตรโรงพยาบาล บัตรเครดิต ฯลฯ
 - 15 ห้ามลืมโทรศัพท์มือถือและแท่นชาร์จแบตเตอรี่ เพราะเป็นอุปกรณ์สำคัญมากในยุคปัจจุบัน
 - 16 หากจะไปอยู่นาน ก็อาจแถมท้ายด้วยการพกเอาโน้ตบุ๊กหรือไอแพดไปด้วย หรือจะให้สุนทรียกว่านั้นก็เอาแผ่นดีวีดีไปด้วย เอาไว้คลายเครียด
 - 17 ขอแนะนำว่าให้ล็อกเฉพาะประตูเข้าบ้าน ส่วนประตูห้องในบ้าน ตู้ ลั่นชัก ฯลฯ ไม่ควรล็อก เพราะเวลาขโมยเข้าบ้านเขาก็จะงัดและแงะอยู่ดี เฟอ์นเจอร์พวกนี้ก็จะเสีย และเราต้องเสียเวลาและเงินมาซ่อมอีกทีในภายหลัง สู้เปิดให้มันขโมยได้จะ ๆ ไปเลยดีกว่า แต่นั่นหมายถึงว่าเราต้องเอาของมีค่าไปเก็บที่อื่นไว้ก่อนล่วงหน้าแล้ว ของมีค่าพวกนี้มีตั้งแต่เพชรพลอย ทองคำ เงินสด โฉนด พาสปอร์ต ปริญญาบัตร ทะเบียนบ้าน ฯลฯ

สุดท้ายหลังจากเตรียมความพร้อมแล้ว ก็ต้องเตรียมใจและปล่อยวาง หากน้ำมันจะท่วมจริงและมีขโมยขึ้นบ้านจริง ก็ให้คิดเสียว่ามีอีกหลายคนที่เจอชะตากรรมเดียวกับเรา บางคนเลวร้ายกว่าเราด้วยซ้ำ ●